

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΗΘΙΚΗ

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΗΘΙΚΗ

**ΑΙΤΙΑ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ, ΜΕΤΡΑ
ΣΤΑΣΕΙΣ - ΑΞΙΕΣ ΖΩΗΣ**

2019 - 2020

Χρήσιμοι όροι

Τεχνολογία: Με τον όρο τεχνολογία εννοούμε ένα σύνολο μεθόδων, τεχνικών και μέσων με τα οποία επιτυγχάνεται η παραγωγή προϊόντων ή υπηρεσιών και η διευκόλυνση της ανθρώπινης ζωής. Είναι ο τομέας της γνώσης που ασχολείται με την εφαρμοσμένη επιστήμη, τις εφευρέσεις, την ανάπτυξη και πρακτική αξιοποίηση επιστημονικών γνώσεων και μεθόδων. Οι επιστημονικές εφαρμογές της τεχνικής, κυρίως με τη μορφή των μηχανών, άλλαξαν τις συνθήκες ζωής του ανθρώπου, αλλά και την πορεία του πολιτισμού. Από τον τεχνικό πολιτισμό εξαρτάται σήμερα η σχέση ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος, η οικονομία, η καθημερινή μας ζωή και η εξέλιξη της επιστήμης. Παράλληλα, η τεχνολογία έχει επηρεάσει την υφή ολόκληρης της κοινωνίας, διαμορφώνει τις ανθρώπινες αξίες, την ηθική των ατόμων και τις επιδιώξεις τους για τη ζωή.

Τεχνοκρατισμός: Είναι η θεωρία που υποστηρίζει ότι η διαχείριση ολόκληρου του κοινωνικού συστήματος πρέπει να γίνεται από ειδικούς επιστήμονες και γνώστες της τεχνολογίας, δίνοντας προτεραιότητα στα υπαρκτά οικονομικά και τεχνολογικά δεδομένα και κατά δεύτερο λόγο στον ανθρώπινο παράγοντα και στο κοινό καλό.

Η προσφορά της Τεχνολογίας

Η τεχνολογική εξέλιξη άνοιξε έναν ευρύ δρόμο προς την υλική ευημερία και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου για ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπων στη γη.

Πιο συγκεκριμένα, με την τεχνολογία:

Βιολογικός τομέας

- Αμβλύνηκε η πείνα και η εξαθλίωση, μειώθηκε η παιδική θνησιμότητα, ανακουφίστηκε ο ανθρώπινος πόνος και δόθηκε η δυνατότητα στον άνθρωπο να κάνει επιλογές σε κάθε επίπεδο. Έτσι βελτιώθηκε το βιοτικό επίπεδο ατόμων και λαών και αυξήθηκε ο μέσος όρος ζωής.

Πνευματικός τομέας

- Διευρύνθηκε το γνωστικό πεδίο σε κάθε τομέα γνώσης και δόθηκε η δυνατότητα στον άνθρωπο να μορφωθεί σε ανώτερο επίπεδο.
- Επιτεύχθηκε η ευρεία διακίνηση των ιδεών μέσω των Μ.Μ.Ε.
- Καταπολεμήθηκαν δεισιδαιμονίες, προλήψεις και προκαταλήψεις, γιατί ενισχύθηκε η κρίση και ο προβληματισμός του ατόμου.

Ηθικός και ψυχικός τομέας

- * Χάρη στην επάρκεια υλικών αγαθών και στη μόρφωση, οι άνθρωποι χαίρονται
- * , αισθάνονται αυτοπεποίθηση και μπορούν να αντιμετωπίσουν αισιόδοξα τη ζωή, γιατί γνωρίζουν τον εαυτό τους και τον κόσμο. Κατανοώντας την απεραντοσύνη της φύσης, μπόρεσαν να συνειδητοποιήσουν την ανθρώπινη ανεπάρκεια και να γίνουν πιο ανεκτικοί στα λάθη τους.
- * Χάρη στα τεχνολογικά επιτεύγματα, ο άνθρωπος μπορεί να παραμείνει αξιοπρεπής και γίνεται περισσότερο άνθρωπος. Αντίθετα η εξαθλίωση, η φτώχεια και οι στερήσεις καθιστούν τους ανθρώπους σκλάβους, ευτελείς και δυστυχημένους.

Επαγγελματικός και οικονομικός τομέας

- * Αυξήθηκε η παραγωγικότητα της εργασίας, βελτιώθηκε η ποιότητα των παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών, αναπτύχθηκαν παραγωγικοί οικονομικοί κλάδοι και αξιοποιήθηκαν φυσικές πλουτοπαραγωγικές πηγές για το καλό της ανθρωπότητας.
- * Βελτιώθηκαν οι συνθήκες εργασίας και η εργασία απέκτησε οργάνωση και μεθοδικότητα, γεγονός που, σε συνδυασμό με την ανακάλυψη των υπολογιστών και την κυριαρχία του διαδικτύου, διευκόλυνε τις οικονομικές συναλλαγές.
- * Μειώθηκε ο ανθρώπινος μόχθος και αυξήθηκε (θεωρητικά) ο ελεύθερος χρόνος για αναψυχή, διασκέδαση και ψυχαγωγία.

Κοινωνικός και πολιτικός τομέας

- * Η ανάπτυξη της τεχνολογίας συμβάλλει στην εδραίωση της κοινωνικής ομαλότητας και στην καθιέρωση της δημοκρατίας αμβλύνοντας τις τεράστιες κοινωνικές ανισότητες, που χώριζαν άλλοτε άτομα και λαούς, γιατί τα τεχνολογικά αγαθά γίνονται προσιτά σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα και μειώνεται η κοινωνική αδικία.
- * Στα οικονομικά και τεχνολογικά προηγμένα κράτη η λύτρωση από τη βιοτική μέριμνα και η μόρφωση επιτρέπουν στους λαούς να διεκδικήσουν και να κατοχυρώσουν δικαιώματα και ελευθερίες, σε αντιδιαστολή με τα υπανάπτυκτα (οικονομικά και τεχνολογικά) κράτη, στα οποία επικρατούν ανελεύθερα καθεστώτα.
- * Τα Μ.Μ.Ε συμβάλλουν στην αφύπνιση της κοινής γνώμης και κατ' επέκταση στην επανάσταση, όπου υπάρχει καταπίεση και αδικία.
- * Η ανάπτυξη της τεχνολογίας συνέβαλε στον έλεγχο της εγκληματικότητας και στην εν μέρει ενίσχυση της συνεργασίας των πολιτικών για θέματα που αφορούν την ασφάλεια και την προστασία των πολιτών.

Εθνικός - διεθνιστικός - πολιτιστικός και οικολογικός τομέας

- * Διευκολύνει την επικοινωνία ατόμων και λαών και τις γόνιμες ανταλλαγές σε πολιτιστικό επίπεδο με συνέπεια την προαγωγή των τεχνών και του αθλητισμού.
- * Η επαφή των λαών υποβοηθά τη μήυση στον εθνικό και παγκόσμιο πολιτισμό και δίνει ώθηση στα γράμματα μέσω των ανθρωπιστικών επιστημών, ενδυναμώνοντας παράλληλα τη συνειδητοποίηση της εθνικής ταυτότητας.
- * Η φύση σε πολλές περιπτώσεις δαμάστηκε για το καλό του ανθρώπου και το διάστημα κατακτήθηκε.

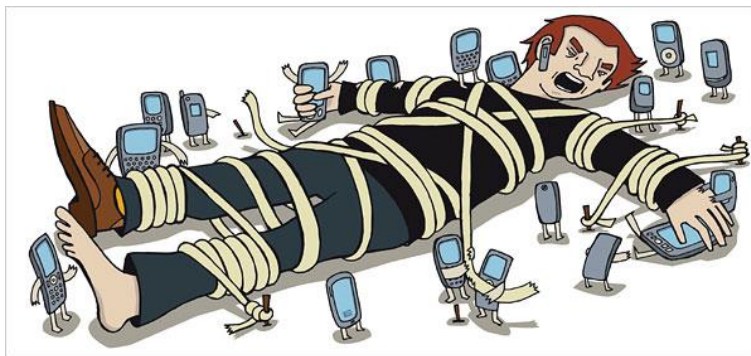
Η αρνητική όψη της Τεχνολογίας

Παρ' όλα αυτά, όλο και πληθαίνουν οι ισχυρισμοί ότι ο προσανατολισμός της εξέλιξης είναι λανθασμένος, αφού έριξε όλο το βάρος στην εξασφάλιση της υλικής ευημερίας, αγνοώντας την πνευματική ή ηθική υπόσταση του ατόμου. Οι σύγχρονοι άνθρωποι λοιπόν, στραμμένοι προς την εκπλήρωση του στόχου για ευζωία και υλική επάρκεια, ζουν με άγχος, υπερένταση και βιώνουν την εσωτερική μοναξιά. Η προσωπικότητα του ατόμου υποβαθμίζεται ως αξία και ο πνευματικός πολιτισμός παρακμάζει.

Τα αίτια της κακής χρήσης της τεχνολογίας είναι γνωστά σε όλους:

- * Η δίψα για δύναμη, διάκριση και υπεροχή του ανθρώπου σήμερα, που δικαιώνει το σκληρό οικονομικό, τεχνολογικό και στρατιωτικό ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών.
- * Η σύγχυση μέσων και σκοπών, που γεννήθηκε από την ανευθυνότητα, την ανηθικότητα και την ιδιοτέλεια της σύγχρονης κοινωνίας και καθιστά σκοπό τον πλουτισμό και μέσο τον άνθρωπο.
- * Η εσφαλμένη αντίληψη περί προόδου. Επικρατεί το δόγμα «η ανάπτυξη για την ανάπτυξη» και «η επιστήμη για την επιστήμη». Η πορεία της τεχνολογίας μοιάζει ανεξέλεγκτη και επικρατεί αδιαφορία για το μέλλον του πλανήτη.
- * Τα αυταρχικά καθεστώτα, που επιδιώκουν με κάθε μέσο τη διατήρησή τους και γι' αυτό, όπως και μεγάλες πολυεθνικές, χρησιμοποιούν την τεχνολογία για την επίτευξη των πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων τους.
- * Η έλλειψη ουσιαστικής παιδείας σε ένα σύγχρονο σύστημα, που δεν έχει υπόβαθρο ηθικό πνευματικό και αναδίδει ανισορροπία και ασυμμετρία.

Πιο ειδικά, οι αρνητικές συνέπειες της τεχνολογίας συμπυκνώνονται ως εξής:

- * Ο άνθρωπος αποξενώνεται, αλλοτριώνεται: Η τεχνολογική πρόοδος δεν επένδυσε στην πνευματική υπόσταση του ατόμου, με αποτέλεσμα μια επίπλαστη ποιότητας ζωής, ενώ η χειραγώγηση και η μαζοποίηση του κλέβουν την ελευθερία βούλησης και την αίσθηση ταυτότητας.
- * Επιδεινώνονται καθημερινά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αστικοί πληθυσμοί (αποξένωση, εσωτερική μοναξιά, άγχος, βία, εγκληματικότητα, κ.α.).
- * Το άτομο απομακρύνεται από τη φύση και τον φυσικό τρόπο ζωής, με δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του, κυρίως λόγω του άγχους και της πίεσης που δέχεται σε καθημερινή βάση.
- * Η εργασία μηχανοποιείται και τυποποιείται, η δημιουργικότητα συρρικνώνεται και η ανεργία μεγαλώνει.

- * Η εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης, της τέχνης και του αθλητισμού δημιούργησε χάσμα ανάμεσα στον σύγχρονο τρόπο ζωής και στις παραδοσιακές αξίες της κοινωνίας, με αποτέλεσμα την παρακμή των ιδανικών και την παραγωγή πολιτιστικών υποπροϊόντων.
- * Καλλιεργείται ένα αίσθημα αλαζονείας και παντοδυναμίας: Ο άνθρωπος, βιώνοντας μια πραγματικότητα, που μοιάζει με θέατρο του παραλόγου, αισθάνεται «δημιουργός-Θεός», ενώ μεγαλώνει μέσα του η υπαρξιακή αγωνία, η αβεβαιότητα και πολλαπλασιάζονται τα ερωτηματικά του. Λόγω της πνευματικής μονομέρειας, που δημιουργεί η εξειδίκευση, το άτομο συρρικνώνεται ηθικά και συναισθηματικά. Έτσι, διαμορφώνεται ένα νέο πρότυπο ανθρώπου-τεχνοκράτη, που βλέπει τα πάντα με τη λογική των αριθμών και τα αξιολογεί με βάση το ατομικό συμφέρον.
- * Κυριαρχεί το καταναλωτικό όραμα: Μέσα από τους μηχανισμούς της διαφήμισης, καλλιεργείται, με τη θεοποίηση της ύλης, ο ωφελιμισμός και η υπερκατανάλωση και ο άνθρωπος, χωρίς να το καταλάβει, έχει υποδουλωθεί και οδηγείται στην αναληψία, τη βία και το έγκλημα.
- * Η δημοκρατία απειλείται: Τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται και το προσωπικό απόρρητο καταστρατηγείται από τα σύγχρονα επικοινωνιακά συστήματα (κινητό, διαδίκτυο, δορυφόροι παρακολούθησης, «Μεγάλος Αδελφός»). Ο πολίτης απέχει πλέον συνειδητά από τα κοινά και οι πολιτικοί υποτάσσονται στους εξειδικευμένους τεχνοκράτες, σε βάρος φυσικά των λαϊκών συμφερόντων.
- * Παγκοσμιοποίηση της τεχνολογίας, της οικονομίας και του πολιτισμού: Η πλανητική ομοιομορφία εντείνει τον κίνδυνο αλλοίωσης της ταυτότητας των αναπτυσσόμενων λαών, με αποτέλεσμα την απομάκρυνση από την παράδοση και τη γλωσσική αλλοίωση.
- * Εξαπλώνονται οι βιομηχανίες ολέθρου: Αναπτύσσεται η πολεμική τεχνολογία, πολλαπλασιάζονται τα όπλα μαζικής καταστροφής, κορυφώνεται η απειλή πυρηνικού ολοκαυτώματος, με αποτέλεσμα την εξάρτηση και εξαθλίωση κυρίως των φτωχών λαών, που είναι οι πελάτες της πολεμικής βιομηχανίας.
- * Διαταράσσεται η οικολογική ισορροπία: Μόλυνση, ρύπανση και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Είναι ορατή λοιπόν η απειλή της ανθρώπινης ζωής, η υποθήκευση του μέλλοντος, όπως και πιθανή η εξάντληση των φυσικών πόρων.
- * Διαμορφώνεται μια κοινωνία πολλών ταχυτήτων: Οι ισχυροί έχουν τη γνώση και την τεχνογνωσία, με αποτέλεσμα τη διόγκωση των ανισοτήτων, τη διαιώνιση της κυριαρχίας των ισχυρών κρατών και την εκμετάλλευση των φτωχών κρατών. Σε εθνικό επίπεδο επιχειρείται ο αποκλεισμός και η περιθωριοποίηση των μη προνομιούχων.

Συμπεράσματα...

- ⇒ Η ανάπτυξη της τεχνολογίας δημιουργεί νέες ευκαιρίες, αλλά προκαλεί και προβλήματα.
- ⇒ Η τεχνολογία, όπως και η επιστήμη είναι έννοιες ηθικά ουδέτερες και δεν φέρουν ευθύνη, γιατί δεν έχουν βούληση. Βούληση έχει μόνον ο άνθρωπος. Επομένως, ο άνθρωπος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το πώς χειρίζεται την τεχνολογία και πού αυτή αποσκοπεί.

Λύσεις - Η τεχνολογία στην υπηρεσία του ανθρώπου

Για να αντιμετωπιστεί ο παραμερισμός της πνευματικής καλλιέργειας και να επιτευχθεί η αναβάθμιση των ηθικών αξιών και ο εξανθρωπισμός των σύγχρονων κοινωνιών, το άτομο πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι είναι αναπόσπαστο στοιχείο του κοινωνικού συνόλου, για το καλό του οποίου οφείλει να εργάζεται.

“Θεραπευτικά” βήματα παλινόρθωσης:

- * Όχι απάρνηση της τεχνολογίας, ούτε αναζήτηση για άλλοθι ή για αποδιοπομπαίους τράγους, όπως η απόδοση ευθύνης στη μηχανή.
- * Εφαρμογή των τεχνολογικών επιτευγμάτων στην επίλυση μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων και μόνο για ειρηνικούς σκοπούς. ⇒ Ηθικοποίηση της επιστημονικής έρευνας και της τεχνολογικής προόδου.
- * Συνειδητοποίηση των δραματικών επιπτώσεων, της διάστασης και έκτασης του προβλήματος και αντίσταση στη μοιρολατρική αποδοχή της πραγματικότητας.
- * Με κριτική ματιά να εντοπίσουμε τη ρίζα της κακοδαιμονίας, που συνίσταται στη μονομέρεια της ανάπτυξης, στην ηθικοπνευματική καθίζηση.
- * Η λύση είναι η βαθιά μεταβολή της δομής του κοινωνικού μας συστήματος, ώστε κέντρο της προόδου να αποτελέσει ο άνθρωπος και η ευτυχία του. Απαιτείται «φρόνησις», σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, υιοθέτηση του μέτρου και ενστερνισμός μετα-υλιστικών αξιών.

Επιμερισμός ευθυνών-ρόλων

⇒ Πολιτεία

- Η οικονομία να καταστεί μέσο και όχι αυτοσκοπός και να επιδιωχθεί εκλογίκευση της ανάπτυξης.
- Σύσταση παγκόσμιου δικτύου με στόχο τον έλεγχο των επιστημονικών εφαρμογών της τεχνικής.
- Αρνητική στάση στους άγονους ανταγωνισμούς και στην υπεροχή, αλλά και περιορισμός των επεκτατικών βλέψεων.
- Χρηματοδότηση ερευνών που θα αποσκοπούν στο «εὖ ἦν».
- Εφαρμογή της δημοκρατίας, ώστε η γνώση να ελέγχεται από το κοινωνικό σύνολο.
- Η πολιτεία να επέμβει, προκειμένου να δραστηριοποιηθούν οι φορείς παιδείας, πολιτισμού και γενικά πληροφόρησης, για να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές επιρροές του τεχνολογικού πολιτισμού.

⇒ Επιστήμονες-Πνευματικοί άνθρωποι

- Επείγει η ανάληψη ευθυνών από μέρους των πνευματικών ανθρώπων.
- Διαφώτιση, αφύπνιση κόσμου.
- Απάρνηση της στράτευσης.
- Αγώνας για ανώτερες μορφές πολιτισμού.

⇒ Μ.Μ.Ε

- Ρόλος διαφωτιστικός, πνευματικός και όχι αποχαυνωτικός και προπαγανδιστικός.

⇒ Φορείς αγωγής - Νέοι

- Η οικογένεια και το σχολείο να επιδιώκουν την ανθρωπιστική μόρφωση, τη μετάγχιση αξιών, όπως η ανθρωπιά, η αγάπη, η αρετή, και την αρμονική συνύπαρξη στοιχείων προόδου και παράδοσης.
- Να μεταδίδουν με λόγο και πράξη τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών στις νεότερες γενιές.
- Αγωνιστική δράση με ρεαλισμό, γνώση και ιδεαλισμό.

⇒ Πολίτες

- Εγρήγορση, στροφή σε γόνιμες ενασχολήσεις, ενημέρωση, αυτογνωσία και αυτοσυνειδησία.
- Γόνιμη αμφιβολία, αμφισβήτηση των κακώς κειμένων.
- Αγωνιστική δράση, στήριξη κινημάτων για άσκηση πίεσης.

Χρήσιμο λεξιλόγιο για μετάβαση από ζητούμενο σε ζητούμενο

⇒ Για αίτια...

Στη διαμόρφωση του (παράγοντα - φαινομένου κλπ) σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζει... —Τα βαθύτερα αίτια (του φαινομένου της κοινωνικής αυτής μάστιγας κλπ) πρέπει αναζητηθούν... —Το φαινόμενο συνδέεται άμεσα... —Το πρόβλημα αυτό ανάγεται σε πολλά και σύνθετα αίτια... —Το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης στη διαμόρφωση του .../της... αναλογεί... — Κατά πρώτο λόγο για το φαινόμενο ευθύνεται... —Πρωταρχική αιτία του, τηςαποτελεί... —Την πρώτη ευθύνη για το(ν), τη(ν)... έχει— Η βασικότερη αιτία του φαινομένου είναι ...

⇒ Για συνέπειες - αποτελέσματα...

Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα... —Ανυπολόγιστες είναι όμως οι επιπτώσεις... — Στις (θετικές ή αρνητικές) επιδράσεις συγκαταλέγονται... —Ένα άλλο σύμπτωμα, όχι αμελητέο, είναι και τούτο... — Βασική συνέπεια όλων αυτών... — Άμεσο αποτέλεσμα όσων έχουν λεχθεί είναι... —Απόρροια όσων έχουν αναφερθεί είναι... Απότοκος όσων έχουν αναφερθεί είναι... —Αν θελήσει κάποιος να επισημάνει τα αποτελέσματα του/της/θα... —Τα βραχυπρόθεσμα/μακροπρόθεσμα /μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα είναι... —Βασική συνέπεια όλων αυτών είναι...— Πρωταρχικό αποτέλεσμα αυτών είναι— Επόμενο λοιπόν, είναι— Εξαιτίας, λοιπόν, όλων αυτών— Έτσι λοιπόν, επομένως, κατά συνέπεια...

⇒ Για τρόπους αντιμετώπισης - δεοντολογίας -προϋποθέσεις...

Για να αρθεί το φαινόμενο χρειάζεται πρώτα - πρώτα... — Πρωταρχικό τρόπο αντιμετώπισης του /της... αποτελεί... —Την πρώτη ευθύνη για την άρση τον φαινομένου φέρει... που οφείλει... —Είναι επιτακτική ανάγκη λοιπόν... —Ο βασικότερος τρόπος επίλυσης του προβλήματος είναι.. —Οφείλει λοιπόν ο/η... — Μπορεί όμως να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο, αν... —Τη λύση στο πρόβλημα θα δώσει... — Αυτό που θα αποτελούσε βασικό τρόπο ίασης του προβλήματος είναι... —Καταρχάς η ίαση του προβλήματος βρίσκεται.. —Το φαινόμενο θα αντιμετωπιστεί ριζικά, αν... —Επιτακτική προβάλλει η ανάγκη της άμεσης δραστηριοποίησης...—Αποφασιστικής σημασίας κρίνεται η συμβολή...

⇒ Προσθήκη [όταν συνδυάζουμε όμοιους όρους (παραχονδες, συνέπειες κ.λπ.)]...

Εκτός από αυτό...— Αξίζει ακόμη, να τονιστεί ότι...— Οφείλουμε ακόμη, να επισημάνουμε ότι...— Χρειάζεται επίσης, να σημειωθεί ότι... —Επίσης... —Παράλληλα... —Ακόμη... —Επιπλέον... — Επιπροσθέτως... —Εκτός από αυτό... —Δεν πρέπει να λησμονούμε ακόμη ότι... —Χρειάζεται επίσης να σημειωθεί... —Αξίζει, επιπλέον, να αναφερθούμε... —Σε συνάρτηση με τα προηγούμενα... — Άμεσα συνυφασμένο με τα προηγούμενα... —Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται...— Τέλος...

⇒ Για χρονική σύνδεση...

Ταυτόχρονα... —Συγχρόνως... —Αρχικά.. —Ύστερα... —Στη συνέχεια... —Ενώ... —Κατά τη διάρκεια...

Για αντίθεση - εναντίωση...

Και όμως... — Εντούτοις... — Απεναντίας... — Σε αντίθεση... — Αντίθετα... — Από την άλλη πλευρά... — Σε πλήρη αντιδιαστολή... — Ως αντίλογος... — Πολλοί είναι εκείνοι που δε... — Αν στραφούμε τώρα σε αντίθετη πορεία... — Στον αντίποδα βρίσκεται...

⇒ Για έμφαση...

Ιδιαίτερα σημαντικό θεωρείται... — Αξίζει να τονιστεί... — Εκείνο που προέχει... — Πάνω απ' όλα όμως... — Ξεχωριστός λόγος, όμως, πρέπει να γίνει... — Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία... — Εξαιρετική σπουδαιότητα όμως αποκτά... — Είναι περιττό να τονιστεί... — Είναι γνωστό ότι... — Δεν υπάρχει αμφιβολία... — Είναι κοινός τόπος... — Είναι γεγονός ότι... — Είναι σαφές ότι... — Αποτελεί πραγματικότητα το γεγονός ότι... — Κατά κοινή ομολογία... — Υποστηρίζεται συχνά ότι... — Λέγεται συχνά ότι... — Ειδικότερα... — Πράγματι... — Πιο συγκεκριμένα... — Αναλυτικότερα... — Γι' αυτό λοιπόν... — Με άλλα λόγια... — Φυσικά... Βέβαια... — Αναντίρρητα... — Αρχικά... — Στην περίπτωση αυτή... — Αυτό ισχύει στο μέτρο που... — Είναι αλήθεια ότι... — Με αφετηρία τη (θέση - άποψη) αυτή... — Κατά συνέπεια είναι ανάγκη... — Σε μια τέτοια περίπτωση... — Στο πλαίσιο αυτό κατανοούμε... — Με δεδομένα τα παραπάνω δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι... — Αυτό είναι ευνόητο, αφού... — Είναι χρήσιμο να τονιστεί επίσης ότι... — Είναι φανερό ότι...

⇒ Συνώνυμα ζου «πρέπει»...

Επιβάλλεται να... — καλό θα ήταν να... είναι ανάγκη / κρίνεται απαραίτητο / απαιτείται / αρμόζει ... — οφείλει να... — είναι επιβεβλημένο... — χρειάζεται... — είναι απαραίτητο... — αποτελεί αναγκαιότητα... — χρέος/ καθήκον/ στόχος μας είναι... — καλό/ χρήσιμο θα ήταν... καθίσταται/κρίνεται αναγκαίο... — προβάλλει ως αναγκαιότητα το αίτημα... — ευθύνη όλων αποτελεί... — το μόνο ορατό μέσο διεξόδου... — αρκεί να... — είναι επιτακτική ανάγκη λοιπόν... — αίτημα των καιρών είναι... — ευχής έργο θα ήταν...

⇒ Σζην αρχή ζης παραζράφου, ζενικά...

Είναι γεγονός ότι... — Είναι φανερό ότι... Χωρίς αμφιβολία... — Αναντίρρητα... — Είναι αναμφισβήτητο το ότι... — Αξίζει ακόμη να τονιστεί ότι... — Αναμφίβολα... — Παράλληλα...

⇒ Για έναρξη καζακλείδας πρόζασης...

Αβίαστα, λοιπόν, συνάγεται το συμπέρασμα.. — Συνοψίζοντας μπορούμε να επισημάνουμε... — Γίνεται, επομένως, εύκολα, αντιληπτό... — Εύκολα, λοιπόν, μπορεί κανείς να συμπεράνει... — Από τη μέχρι τώρα αποδεικτική διαδικασία γίνεται φανερό... — Εύκολα, λοιπόν, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα...

Ενδιαφέροντα...

Η επιστήμη και η τέχνη ανήκουν σε όλο τον κόσμο, και μπροστά τους εξαφανίζονται όλα τα σύνορα.

Βόλφγκανγκ Γκαίτε, 1749-1832, Γερμανός ποιητής & φιλόσοφος

Η επιστήμη μας έκανε θεούς πριν να γίνουμε άξιοι να είμαστε άνθρωποι.

Jean Rostand, 1894-1977, Γάλλος επιστήμονας & φιλόσοφος

Το πιο θλιβερό στη ζωή αυτή τη στιγμή είναι ότι η επιστήμη συγκεντρώνει γνώση πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι η κοινωνία αποκτά σοφία.

Ισαάκ Ασίμωφ, 1920-1992, Αμερικανός συγγραφέας επιστ. φαντασίας

